

Sygn. akt VI U 114/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 r

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie

Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant : Lena Fremmel

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2019 roku w W.

sprawy z odwołania T. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. z (...)r znak sprawy (...) - (...) / (...)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) w W.

o zasiłek opiekuńczy

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu T. W. prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 11 grudnia 2017 r do dnia 20 grudnia 2017 r.

Sygn. akt VI U 114/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 lutego 2018 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. odmówił T. W. prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 11 grudnia 2017 roku do 20 grudnia 2017 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że T. W. od 1 grudnia 2017 roku nie podlegał ubezpieczeniu chorobowemu, a niemożność wykonywania pracy w okresie od 11 grudnia 2017 roku do 20 grudnia 2017 roku powstała w okresie niepodlegania ubezpieczeniu chorobowemu.

(decyzja z dnia (...). – k. 1 akt organu rentowego)

T. W. złożył odwołanie od powyższej decyzji wskazując, że wszystkie należne składki od początku prowadzenia działalności opłacał w należnej wysokości i terminie.

(odwołanie – k. 1-2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że składka za grudzień 2017 roku została opłacona w zaniżonej wysokości, co skutkowało ustaniem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

(odpowiedź na odwołanie – k. 3-4)

W toku postępowania sądowego pełnomocnik pozwanego prezentował stanowisko, że organ rentowy przyjmuje taką zasadę, że jeśli zasiłek nie został wypłacony to nie pomniejsza się składek na ubezpieczenie społeczne. Swoją

argumentację pozwany przedstawił w pismach procesowych z dnia 25 września 2018 r, (k.14) z dnia 31 października 2018 r (k.22) z dnia 27 listopada 2018 r (k. 26-27) oraz na rozprawie w dniu 21 lutego 2019 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący T. W. prowadzi działalność gospodarczą usługową - Kancelaria (...) (...)T. W.. Z tego tytułu podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 maja 2014 roku.

(bezsporne)

Odwołujący był niezdolny do pracy z powodu choroby w okresie od 30 listopada do 8 grudnia 2017 roku, za co otrzymał zasiłek chorobowy.

W dniach od 11 grudnia 2017 roku do 20 grudnia 2017 roku sprawował opiekę nad chorą córką M. W.. Nie było innej osoby mogącej zapewnić dziecku opiekę. Zaświadczenia lekarskie przedstawił organowi rentowemu w terminie. W grudniu 2017 roku pracował 13 na 31 dni.

W dniu 9 stycznia 2018 roku odwołujący złożył wniosek o przyznanie mu prawa do zasiłku opiekuńczego z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem.

(bezsporne, a nadto; potwierdzenie transakcji – k. 18; wniosek Z-15A z dnia 09.01.2018 r. – k. 8-9verte akta organu rentowego)

W dniu 9 stycznia 2018 roku odwołujący złożył deklarację rozliczeniową ZUS DRA za grudzień 2017 roku. Zadeklarował kwoty na ubezpieczenia społeczne – 340,78 zł, na ubezpieczenia zdrowotne – 297,28 zł oraz na Fundusz Pracy – 26,28 zł (łącznie 664,34 zł). Wykazał podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne – 1072,63 zł obliczoną za 13 dni pracy.

Wpłaty składek za grudzień 2017 roku dokonał 10 stycznia 2018 roku w kwocie 664,34 zł.

(bezsporne, a nadto: deklaracja rozliczeniowa ZUS DRA z 09.01.2018 r. – k. 29-29 verte; informacja o wpłacie na rachunek indywidualny (...) k. 38)

Organ rentowy nie wypłacił odwołującemu zasiłku opiekuńczego.

bezsporne

Powyższy stan faktyczny co do zasady był między stronami bezsporny, ponadto znajdował potwierdzenie w dokumentach przedłożonych do akt sprawy oraz akt organu rentowego. Kwestia rozstrzygnięcia Sądu dotyczyła subsumcji przepisów prawa pod konkretny stan faktyczny w tej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej prawa do zasiłku opiekuńczego z powodu ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z powodu opłacenia składki w zaniżonej wysokości.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2017.1368 j.t. ze zm.; dalej jako: ustawa zasiłkowa) Zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 lat. Jak wynika z akt sprawy córka odwołującego w momencie choroby miała ukończone 8 lat. Wobec tego zastosowanie będzie miał art. 32 ust 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej (M. W. urodzona (...), konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem od 11 grudnia 2017 roku).

Zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu w przypadku powstania niemożności świadczenia pracy w okresie podlegania ubezpieczeniu chorobowemu (obowiązkowemu lub dobrowolnemu) (art. 1 ust. 1 z zw. z art. 32 ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej). Odwołujący miał prawo ubiegać się o zasiłek opiekuńczy z tytułu sprawowanej opieki nad córką w okresie od 11 grudnia 2017 roku do 20 grudnia 2017 roku, gdyż nie wykonywał pracy w związku z opieką. Ponadto nie było innej osoby pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym, która mogłaby zapewnić opiekę córce powoda. P. W. (matka dziecka) w tym okresie pracowała, wcześniej nie otrzymywała zasiłku opiekuńczego. Powyższe okoliczności nie były kwestionowane przez organ rentowy w toku postępowania.

W toku postępowania niekwestionowany był również fakt, że odwołujący od 1 grudnia 2017 roku do 8 grudnia 2017 roku był niezdolny do pracy z powodu choroby, za co otrzymał zasiłek chorobowy oraz, że zaświadczenie lekarskie na podstawie, którego ubiegał się o zasiłek opiekuńczy zostało dostarczone do ZUS w terminie (art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej).

Organ rentowy w decyzji z dnia 15 lutego 2018 roku, jako podstawę odmowy prawa do zasiłku opiekuńczego przyjął, że T. W. nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 grudnia 2017 roku. Bezsporne jest, że do 1 grudnia 2017 roku odwołujący podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, w sposób terminowy i w właściwej wysokości opłacał składki.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2016.963.j.t ze zm; dalej, jako: ustawa systemowa) dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje: od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a. Wobec tego warunkiem podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w przypadku odwołującego jest opłacanie składki we właściwej wysokości, we właściwym terminie.

Kwestią sporną było to czy odwołujący za miesiąc grudzień powinien zapłacić składkę za 13 dni pomniejszając ją o dni, za które był uprawniony do zasiłku chorobowego a następnie zasiłku opiekuńczego czy też był zobowiązany przy naliczeniu składki za grudzień nie uwzględniać okresu od 11 grudnia 2017 r do 20 grudnia 2017 (zasiłek opiekuńczy). Niekwestionowana przez organ rentowy była okoliczność, że za 13 dni składka wyniosłaby 664, 34 złotych.

Niekwestionowane w toku postępowania było, że odwołujący składkę za grudzień 2017 roku opłacił we właściwym terminie (do 10-ego dnia następnego miesiąca).

Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy zasiłkowej prawo do zasiłków określonych w ustawie i ich wysokość ustalają oraz zasiłki te wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym. Natomiast zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy zasiłkowej płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków.

Odwołujący jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, wobec czego płatnikiem zasiłku opiekuńczego jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Odwołujący, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą zobowiązany jest do przesyłania deklaracji rozliczeniowych, imiennych raportów miesięcznych oraz opłacania za siebie składki za dany miesiąc (art. 47 ust. 1 ustawy systemowej).

Zgodnie z art. 18 ust. 9 i 10 ustawy systemowej za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu. Zasady zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio w przypadku niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca, jeżeli z tego

tytułu ubezpieczony spełnia warunki do przyznania zasiłku. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania odwołujący T. W., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą był uprawniony do samoobliczania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, złożenia deklaracji rozliczeniowej i dokonywania opłat tych składek.

Organ rentowy zarzucił odwołującemu, że w sposób niewłaściwy zadeklarował podstawę wymiaru składek za miesiąc grudzień 2017 roku. Wskazał, że odwołujący nie był uprawniony do pomniejszenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za odpowiednie okresy niemożności wykonywania pracy, za które nie został mu wypłacony zasiłek opiekuńczy. **W ocenie Sądu taki pogląd jest błędny.** Jak wynika z literalnego brzmienia przepisu ubezpieczony, który jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą ma prawo do pomniejszenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego o okresy, za które spełnia warunki do przyznania zasiłku. W żadnym punkcie tego przepisu nie ma zapisu, że osoba ubezpieczona nie może dokonać pomniejszenia podstawy wymiaru zasiłku o zasiłki niewypłacone. W ocenie sądu istotny jest fakt spełniania warunków do przyznania zasiłku, **niezależnie od tego czy został wypłacony odwołującemu czy nie.** W tej sprawie odwołujący spełniał przesłanki do przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2017 roku do 8 stycznia 2017 roku, co było niesporne pomiędzy stronami. Natomiast odnośnie zasiłku opiekuńczego Sąd na podstawie analizy całokształtu materiału dowodowego również uznał, że odwołujący spełniał warunki do jego przyznania. Spełniona została przesłanka z art. 32 ust. 1 ustawy zasiłkowej; bowiem odwołujący sprawował opiekę nad córką M. W. mającą ukończone 8 lat i z tego tytułu został zwolniony od wykonywania pracy. Wobec tego już na etapie samoobliczania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składania deklaracji ZUS DRA T. W. był uprawniony do odpowiedniego zmniejszenia podstawy wymiaru składek o dni niewykonywania pracy.

Reasumując powyższe rozważania – odwołujący T. W., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w sposób prawidłowy dokonał obliczenia podstawy wymiaru składek i w odpowiedniej wysokości i w terminie opłacił składki (w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe) za miesiąc grudzień 2017 roku. W tej sprawie prawidłowo obliczona podstawa wymiaru składek powinna wynosić 664,34 zł – za 13 dni pracy. W grudniu 2017 roku odwołujący pracował 13 dni (31 dni grudnia 2017 roku – 10 dni w związku z chorobą córki i koniecznością sprawowania opieki – 8 dni w związku z chorobą odwołującego). Organ rentowy bezzasadnie uznał, że odwołujący od 1 grudnia 2017 roku nie był objęty ubezpieczeniem społecznym, w tym dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, gdyż składka została opłacona w prawidłowej wysokości. W takiej sytuacji będąc ubezpieczonym T. W. miał prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 11 grudnia 2017 roku do 20 grudnia 2017 roku.

Na zakończenie Sąd wskazuje, że organ rentowy bezpodstawnie dokonał korekty deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA za grudzień 2017 roku z dnia 29 czerwca 2018 roku, gdyż deklaracja rozliczeniowa ZUS DRA za grudzień 2017 roku z dnia 9 stycznia 2018 roku została złożona prawidłowo przez odwołującego. Pierwotnie złożona deklaracja ZUS DRA zawierała poprawnie wyliczoną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Wobec powyższego Sąd na podstawie 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając T. W. prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 11 grudnia 2017 roku do 20 grudnia 2017 roku.

(...)